

Mares que volen liderar la ciència

- El Barcelona Institute of Science and Technology (BIST) presenta les nou investigadores mares que han obtingut l'ajut "To the Mothers of Science".
- Les investigadores han estat escollides per la seva voluntat d'avançar en la carrera científica i accedir a càrrecs de més responsabilitat, i rebran un ajut econòmic i *coaching* per aconseguir-ho.
- Segons estudis recents, tenir fills duplica la bretxa salarial entre homes i dones.

Barcelona, 22 de maig de 2024

Nou investigadores de la Comunitat científica BIST han estat escollides enguany per a participar en el programa *To the Mothers of Science* ("a les mares de la ciència", en català), un programa del Barcelona Institute of Science and Technology (BIST) que dona suport —amb ajuts econòmics i *coaching*— a científiques amb fills a càrrec que tenen la voluntat d'accedir a llocs de més responsabilitat.

Les nou guanyadores, procedents de sis dels set centres de la Comunitat BIST, són: **Denitza Denkova** i **Aleksandra Sierant**, de l'ICFO; **Alba Garzón Manjón** i **Sonia Ruiz Raga**, de l'ICN2; **Marina Inés Giannotti** i **Nina Kostina**, de l'IBEC; **Bahareh Khezri**, de l'ICIQ; **Paula Martínez**, de l'IRB Barcelona; i **Marion Salzer**, del CRG.

El panell de selecció extern, format per les professores d'investigació ICREA de l'Institut Josep Carreras i del Centre de Recerca en Agrigenòmica, respectivament, Mariona Graupera i Soraya Pelaz, i per la Directora General de la Fundació Catalunya La Pedrera, Marta Lacambra, va destacar l'elevat nivell científic de les candidates a l'edició 2024 de *To the Mothers of Science*.

Gràcies a l'ajut *To the Mothers of Science*, aquestes investigadores rebran ara sessions de *coaching* en grup amb la formadora Arantxa Gómez Esqué –coach especialitzada en l'entorn de la recerca científica– i un ajut de 400 euros al mes durant un any per a destinar a allò que considerin més necessari.

Exemple de científiques i mares

Sonia Ruiz Raga es doctora en nanociència i nanotecnologia per la Universitat Jaume I, i mare de la Aya, de tres anys i mig. Abans d'arribar a l'Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia (ICN2, un dels centres de la comunitat BIST), va estar set anys fent recerca postdoctoral a Japó i Austràlia.

“Durant tota la meva experiència postdoctoral, he estat quasi sempre l'única dona del grup de recerca. Això em va fer adonar de la importància de donar-nos suport entre nosaltres,” explica **Ruiz Raga**.

El seu objectiu en els propers anys és esdevenir cap de grup de recerca, liderant recerca sobre materials fotovoltaics, sobre l'aplicació de la intel·ligència artificial per a la caracterització de les cel·les solars i la fotoelectroquímica per a obtenir combustibles ecològics.

*“En el meu entorn no he tingut l'ocasió de conèixer, de manera més personal, mares líders de grup de recerca. El programa *To the Mothers of Science* em permet ara, conèixer altres mares científiques en la meva situació amb qui compartir dubtes i aprendre juntes. A més, l'ajuda econòmica em servirà per tenir més suport a casa amb la meva filla, i també la que està en camí, ja que no tenim família a prop que ens pugui ajudar,”* afegeix la investigadora **Sonia Ruiz Raga**.

La mobilitat internacional és un altre dels factors que fan difícil conciliar el crear una família i fer recerca de frontera. Un altre exemple, és la també investigadora seleccionada enguany, **Nina Kostina**, mare de dues nenes de menys de tres anys. Abans d'aconseguir un contracte competitiu per fer recerca a l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC), aquesta enginyera química russa, va realitzar el doctorat a la República Txeca i va fer recerca a Alemanya. Amb els seus 37 anys, ha treballat ja en sis institucions de cinc països diferents. A curt termini, el seu objectiu també és el d'establir-se com a cap de grup de recerca, liderant el desenvolupament de les cèl·lules sintètiques per a aplicacions biomèdiques.

Kostina explica: “vull aconseguir finançament propi per a desenvolupar un camp de recerca emergent, amb molt de potencial per arribar a productes tangibles que millorin la salut humana. L'ajut del BIST és alhora un reconeixement al que he aconseguit fins ara, i un catalitzador que m'ajudarà a desenvolupar tot el meu potencial com a científica, i també com a mare”.

La del 2024 és la quarta edició del **To the Mothers of Science**, que es convoca cada dos anys. En aquest temps, la comunitat BIST ja ha vist com algunes d'aquestes “Mothers” assolien els seus objectius professionals, entre elles, [Irene Marco Rius](#), i [Katherine Villa](#), lideren actualment grups de recerca a l'IBEC i a l'ICIQ respectivament. També la qui fou “Mother” de la primera edició (2018), [Elena del Corro](#) ha aconseguit recentment una prestigiosa ERC Consolidator Grant, que li permetrà desenvolupar la seva línia de recerca a l'ICN2.

Tenir fills afecta més a carrera professional de les dones que dels homes

Malgrat que actualment els homes participen molt més en la criança dels fills del que feien els seus pares i avis trenta i seixanta anys enrere, estudis recents demostren que la paternitat i la maternitat afecten de manera desigual a les carreres professionals d'homes i dones. Aquesta diferència és especialment destacada en l'àmbit de les carreres STEM (de l'anglès: ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques), un entorn que es sol associar a un ritme de treball molt intens i en evolució constant, i en el que es fàcil quedar-se enrere.

Un estudi¹ realitzat als EUA entre professionals de les disciplines STEM, va demostrar que, malgrat l'arribada de fills afecta significativament tant la carrera professional dels homes com de les dones, ho fa de manera més evident en les dones –entre 4 i 7 anys després de l'arribada del primer fill, el 43% de les professionals STEM havien canviat la seva feina a jornada sencera per un altre tipus de feina, o havien deixat de treballar, respecte el 23% dels homes que ho havien fet. A Catalunya, l'estudi “La inserció laboral de les dones vint anys després de finalitzar els estudis universitaris” (AQU Catalunya, 2021), apunta en la mateixa direcció, tot mostrant que tenir fills duplica la bretxa salarial entre homes i dones, i que les ciències experimentals i matemàtiques són dels àmbits amb més sostre de vidre (percentatge més baix de dones amb posicions de responsabilitat sobre altres persones). El mateix estudi de l'AQU indica que les mares amb fills tenen una percepció de desequilibri en el temps dedicat a la família, a la feina i a un mateix més gran que els pares i les persones sense fills.

“Resulta sorprenent que, malgrat els esforços dedicats a promoure vocacions científiques entre les nenes i que les joves siguin majoritàries en els nostres programes de vocacions i talent, el fet de ser mare esdevingui una dificultat afegida a la ja complexa carrera d'una dona científica,”

¹ Cech & Blair-Loy. *The changing career trajectories of new parents in STEM*. PNAS, 116 (10), pp. 4182-4187 (2019)

lamentada la directora de la Fundació Catalunya La Pedrera, Marta Lacambra, qui va formar part del comitè de selecció de les “Mothers”.

El programa *To the Mothers of Science* vol pal·liar aquest malestar entre les mares. Ho explica la coach Arantxa Gómez Esqué: *“El nostre objectiu és proporcionar a les mares les eines i el suport necessaris perquè puguin gestionar de manera efectiva les seves responsabilitats laborals i familiars, alhora que es cuiden a si mateixes i prioritzen el propi benestar.”*

Imatges:

- **BIST Mothers of Science 2024:** les nou investigadores de la Comunitat BIST seleccionades enguany per a participar en el programa “To the Mothers of Science”
- **Sonia Ruiz Raga:** la investigadora de l'IBEC Sonia Ruiz Raga
- **Nina Kostina:** la investigadora de l'IBEC Nina Kostina.
- **1a sessió coaching:** les investigadores durant una de les sessions de coaching conjunt.

Crèdit de les fotos: Zoila Babot (BIST)

[La imatges es pot descarregar aquí.](#)

Sobre el BIST

El [Barcelona Institute of Science and Technology \(BIST\)](#) és una institució de cooperació de set centres catalans de recerca de frontera per promoure el treball multidisciplinari, incrementar l'impacte científic i social de la recerca, i intensificar la formació de talent investigador.

Els centres que constitueixen el BIST són: el [Centre de Regulació Genòmica \(CRG\)](#), l'[Institut de Bioenginyeria de Catalunya \(IBEC\)](#), l'[Institut de Ciències Fotòniques \(ICFO\)](#), l'[Institut Català d'Investigació Química \(ICIQ\)](#), l'[Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia \(ICN2\)](#), l'[Institut de Física d'Altes Energies \(IFAE\)](#), i l'[Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona \(IRB Barcelona\)](#).

El patronat també el componen la Fundació Catalunya-La Pedrera, la Fundació Banc Sabadell, la Fundació FemCAT, la Fundació Cellex, la Generalitat de Catalunya i nou científics i científiques de reputació internacional.

Per a més informació i entrevistes:

Zoila Babot

Cap de Comunicació del BIST

zbabot@bist.eu

Telf: 616604498